

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

http://www.vlada.si/

PREDSEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA

REPUBLIKA SLOVENIJA - DRŽAVNI ZBOR

EVA: 2012-2130-0061
Številka: 00726-11/2013/10
Datum: 30. 5. 2013

Prejeto:	31-05-2013	
Šifra:	321-10/13-2/1	
Povezava:		
EPA:	1217-VI	EU:
Sign. zn.:		
Kratika:		

Vlada Republike Slovenije je na 11. redni seji dne 30. 5. 2013 določila besedilo:

– Predloga zakona o gradbenih proizvodih – prva obravnava,

ki vam ga pošiljam v obravnavo in sprejem na podlagi 114. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo in 105/10).

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 45. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01 (23/02 – popr.), 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11 in 64/12) in 235. člena Poslovnika državnega zbora določila, da bodo kot njeni predstavniki pri delu Državnega zbora in njegovih delovnih teles sodelovali:

- mag. Stanko Stepišnik, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- mag. Dušan Pšeničnik, generalni direktor Direktorata za notranji trg, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- mag. Irena Možek Grgurevič, sekretarka, vodja Sektorja za proizvode in blagovne rezerve, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.

PRILOGA: 1

Tanja ŠARABON
GENERALNA SEKRETARKA

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE
Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000
F: +386 1 478 1607
E: gp.gs@gov.si
<http://www.vlada.si/>

**PREDLOG
PRVA OBRAVNAVA
EVA 2012-2130-0061**

ZAKON O GRADBENIH PROIZVODIH (ZGPro-1)

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJETJE ZAKONA

- ocena stanja na področju urejanja

V Republiki Sloveniji je področje dajanja gradbenih proizvodov na trg urejeno z Zakonom o gradbenih proizvodih (ZGPro, Uradni list RS št. 52/00 in 110/02 – ZGO-1)). Zakon v nacionalno zakonodajo prenaša evropsko direktivo o gradbenih proizvodih (Direktiva Sveta 89/106/EGS z dne 21. decembra 1988 o zbliževanju zakonov, predpisov in administrativnih ukrepov držav članic za gradbene proizvode (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 89/106/EGS). Direktiva 89/106/EGS je bila razveljavljena z novo Uredbo (EU) št. 305/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2011 o določitvi usklajenih pogojev za trženje gradbenih proizvodov in razveljavitvi Direktive sveta 89/106/EGS (v nadaljnjem besedilu Uredba 305/2011/EU) Uredba (EU) 305/2011 je neposredno uporabljiva, zato je potrebna prilagoditev in posodobitev slovenskega pravnega okvira na področju trženja gradbenih proizvodov.

Sedaj veljavni ZGPro skladno z Direktivo 89/106/EGS določa, da gradbeni proizvod ustreza svoji nameravani uporabi in sme biti dan v promet, če je skladen z ustreznimi slovenskimi nacionalnimi standardi, ki so nastali s privzemom harmoniziranih standardov ali z evropskim tehničnim soglasjem. Če navedenih tehničnih specifikacij ni, sme biti dan v promet, če je skladen z ustreznimi slovenskimi nacionalnimi standardi, s slovenskim tehničnim predpisom ali s slovenskim tehničnim soglasjem.

ZGPro podrobno ureja tudi podeljevanje tehničnih soglasij gradbenim proizvodom. Ker v času nastanka zakona Slovenija še ni bila članica EU, je v zakonu združeno področje evropskih tehničnih soglasij in področje slovenskih tehničnih soglasij.

Sedaj veljavni način ugotavljanja in potrjevanja skladnosti gradbenih proizvodov je usklajen z Direktivo 89/106/EGS, in sicer je možnih šest različnih sistemov potrjevanja skladnosti, proizvajalec pa sistem izbere glede na vrsto in zahtevnost gradbenega proizvoda ter glede na njegov predviden namen uporabe.

Na podlagi ZGPro sta izdana dva pravilnika. Pravilnik o bistvenih zahtevah za gradbene objekte, ki jih je treba upoštevati pri določitvi lastnosti gradbenih proizvodov (Uradni list RS št. 9/2001) podrobno opiše šest bistvenih zahtev za gradbene objekte, ki morajo biti izpolnjene ves čas ekonomsko sprejemljive življenjske dobe objektov in ki jih je treba upoštevati pri določitvi zahtevanih lastnosti gradbenih proizvodov. Pravilnik o potrjevanju skladnosti in označevanju gradbenih proizvodov (Uradni list RS št. 54/2001) pa določa zahteve, ki jih mora upoštevati proizvajalec, ko izvaja postopke dokazovanja skladnosti gradbenega proizvoda s tehničnimi specifikacijami. Postopke ugotavljanja in potrjevanja skladnosti ki so predpisani v tehničnih specifikacijah, mora proizvajalec izvesti bodisi sam, bodisi v sodelovanju z organom, vključenim v potrjevanje skladnosti.

Glede nadzora gradbenih proizvodov na trgu obstoječi zakon, ki je bil sprejet leta 2000, vsebuje rešitve, ki v veliki meri izhajajo iz dejstva, da je bil pripravljen še na ministrstvu za okolje in prostor (ministrstvo, pristojno za graditev). Tako je kot pristojni organ za nadzor naveden

gradbeni inšpektorat. Področje dajanja na trg gradbenih proizvodov je bilo kasneje preneseno na tedanje Ministrstvo za gospodarstvo, sedaj Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (ministrstvo, pristojno za trg), pristojnost za tržni nadzor pa je bila prenesena na Tržni inšpektorat.

Evropska komisija se je po skoraj dvajsetih letih uporabe Direktive Sveta 89/106/EGS, oziroma uporabe različnih zakonodaj, ki so jih države uvedle na osnovi direktive, odločila za revizijo področja na nivoju EU. Evropska komisija je že v letu 2005 nakazala smer za izboljšavo delovanja obstoječe ureditve, in sicer s programom za poenostavitev kot delom svoje strategije za boljšo pravno ureditev. Namen programa je bil oblikovati zakonodajo, ki bi bila manj obremenjujoča za podjetja, predvsem za mala in srednja podjetja, enostavnejša za uporabo in bolj učinkovita. Pregled stanja v državah članicah unije je namreč pokazal, da je bil prenos direktive v različnih državah zelo različen; med drugim je prihajalo celo do razlik v statusu oznake CE za gradbene proizvode, saj se oznaka v štirih državah članicah obravnava kot prostovoljna, v ostalih, med njimi tudi v Republiki Sloveniji, pa kot obvezna. Posledica razlik v implementaciji povzroča ovire pri trgovanju z gradbenimi proizvodi in povzroča dodatne obremenitve gospodarskim subjektom, ki morajo pri dostopanju na trge drugih držav članic pridobivati dodatna dokazila.

Nova Uredba 305/2011/EU je bila objavljena v Uradnem listu Evropske unije št. 88 z dne 4. aprila 2011 in je začela veljati dvajseti dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije, vendar se členi 3 do 28, členi 36 do 38, členi 56 do 63, člen 65 in člen 66 ter priloge I, II, III in V uporabljajo od 1. julija 2013. Že sedaj pa se uporabljajo členi, ki obravnavajo določanje in priglasitev organov za ocenjevanje in preverjanje nespremenljivosti lastnosti (ekvivalent sedanjim organom za ugotavljanje skladnosti), določanje in priglasitev organov za tehnično ocenjevanje ter člen 64, ki predvideva ustanovitev stalnega odbora za gradbeništvo pri Evropski komisiji.

Uredba 305/2011/EU uveljavlja bolj jasen okvir za uresničitev notranjega trga z gradbenimi proizvodi. Tehnične ovire na področju gradbenih proizvodov naj bi odpravili s skupnim tehničnim jezikom, s katerim bo proizvajalec izrazil lastnosti gradbenega proizvoda, ki ga daje na trg. Ta skupni tehnični jezik je določen v harmoniziranih tehničnih specifikacijah (harmoniziranih evropskih standardih (hEN) in evropski ocenjevalnih dokumentih (EAD)), pripravljenih na podlagi Uredbe 305/2011/EU. Princip deklariranja lastnosti gradbenega proizvoda (in ne več »skladnosti«, kot je to primer v starem zakonu o gradbenih proizvodih), je na analogen način uporabljen v predlogu novega zakona o gradbenih proizvodih tudi za neharmonizirane gradbene proizvode.

Uredba 305/2011/EU v veliki meri temelji na obstoječi infrastrukturi na področju notranjega trga, ki jo predstavljajo predvsem trije pravni akti tako imenovanega »paketa za proizvode«, to so Uredba (ES) št. 764/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi postopkov za uporabo nekaterih nacionalnih tehničnih pravil za proizvode, ki se zakonito tržijo v drugi državi članici, Uredba (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov in Sklep št. 768/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta o skupnem okviru za trženje proizvodov. Iz navedenih pravnih aktov Uredba 305/2011/EU natančno povzema predvsem določila glede zahtev za priglasitev organov za ocenjevanje in preverjanje nespremenljivosti lastnosti, ter določbe o zaščitni klavzuli. Zakon glede na zahteve Uredbe (ES) št. 764/2008 posebej navede, da se v Republiki Sloveniji uporablja princip »vzajemnega priznavanja« za proizvode, ki so že legalno na notranjem trgu EU.

Uredba 305/2011/EU namesto dosedanje izjave o skladnosti uvaja izjavo o lastnostih, ki jo mora proizvajalec zagotoviti za vsak proizvod, za katerega obstaja harmoniziran evropski standard ali evropska tehnična ocena. V skladu s tem principom zakon tudi za gradbene proizvode, ki niso harmonizirani, zahteva, da proizvajalec izda izjavo o lastnostih in navede, kakšna mora biti njena vsebina. Zakon v povezavi z zahtevo uredbe določi, da mora biti izjava o lastnostih izdana v slovenskem jeziku.

Uredba 305/2011/EU podrobno navaja zahteve za priglasitvene in priglašene organe, zaradi česar bo postopek za priglasitev organov za ugotavljanje skladnosti strožji kot doslej. Organ bo dobil status priglašene organa v primeru, ko Komisija in države članice ne bodo imele pripomb na priglasitev, pri tem pa je rok za pripombe določen glede na to, ali je organ akreditiran v skladu z Uredbo 765/2008/ES ali ne. Zakon glede na zahteve uredbe določa, kdo

je v Republiki Sloveniji prigrasitveni organ, uvaja postopek določanja organov za ocenjevanje in preverjanje nespremenljivosti lastnosti (v starem sistemu »organov za ugotavljanje skladnosti«) ter prigrasitev.

V direktivi o gradbenih proizvodih 89/106/EGS ni bilo posebnih določb o nadzoru trga. V nasprotju s tem pa Uredba 305/2011/EU vsebuje podrobne določbe, ki zadevajo nadzor trga in zaščitne postopke. Vse določbe izhajajo iz že prej navedenega »novega pravnega okvira«. Urejena je vloga organov za nadzor trga ter obveščanje proizvajalcev in organov za ugotavljanje skladnosti. Prav tako je urejeno obveščanje Evropske komisije in drugih držav članic v primeru proizvodov, ki niso skladni z zahtevami Uredbe 305/2011/EU. Poseben postopek je predviden za proizvode, ki so sicer skladni z Uredbo 305/2011/EU, a se ugotovi, da vseeno ogrožajo zdravje in varnost. V starem zakonu o gradbenih proizvodih je kot organ za nadzor gradbenih proizvodov na trgu naveden inšpektorat, pristojen za graditev. S prenosom pristojnosti je bila kasneje pristojnost za tržni nadzor poverjena tržnemu inšpektoratu. Predlog novega zakona sedaj jasno določa, da je za nadzor trga z gradbenimi proizvodi pristojen tržni inšpektorat, pristojnost nad nadzorom nevarnih snovi v gradbenih proizvodih pa ima inšpektorat, pristojen za kemikalije.

- navedba predpisov, ki urejajo to področje

- Zakon o gradbenih proizvodih (ZGPro, Uradni list RS št. 52/00 in 110/02 – ZGO-1)),
- Pravilnik o bistvenih zahtevah za gradbene objekte, ki jih je treba upoštevati pri določitvi lastnosti gradbenih proizvodov (Uradni list RS št. 9/2001) in
- Pravilnik o potrjevanju skladnosti in označevanju gradbenih proizvodov (Uradni list RS št. 54/2001)

- podatki o rezultatih spremljanja izvajanja obstoječega predpisa (predstavitev ciljev, ki jih je predpis zasledoval, ocena doseženih ciljev, metode oziroma merila, po katerih je narejena ocena doseženih ciljev, vzroki, zakaj cilji niso bili ali niso bili v celoti doseženi)

/

- poglobitvi problemi oziroma vprašanja na področju urejanja (jasna opredelitev, velikost in obseg, vzrok za nastanek problema)

Predlog zakona o gradbenih proizvodih (ZGPro-1), ki bo zamenjal obstoječi ZGPro iz leta 2000, predstavlja uskladitev slovenske zakonodaje z zahtevami Uredbe 305/2011/EU ob upoštevanju načel prostega pretoka blaga na notranjem trgu EU in 12 letnih izkušenj pri implementaciji sedaj veljavnega zakona.

Predlog zakona ureja več področij, ki jih morajo na podlagi zahtev uredbe države članice urediti na nacionalnem nivoju, in sicer določitev organa, ki je pristojen za prigrasitev organov za ocenjevanje in preverjanje nespremenljivosti lastnosti (organi AVCP – ekvivalent sedanjim organom za ugotavljanje skladnosti). Zakon ureja postopek za določanje organov za ocenjevanje in preverjanje nespremenljivosti lastnosti.

V Direktivi 89/106/EGS, ki jo zamenjuje Uredba 305/2011/EU, področje tržnega nadzora nad gradbenimi proizvodi ni bilo urejeno. V starem zakonu o gradbenih proizvodih je kot organ za nadzor gradbenih proizvodov na trgu naveden inšpektorat, pristojen za graditev. S prenosom pristojnosti je bila kasneje pristojnost za tržni nadzor poverjena tržnemu inšpektoratu. Predlog novega zakona sedaj jasno določa, da je za nadzor trga z gradbenimi proizvodi pristojen tržni inšpektorat, pristojnost nad nadzorom nevarnih snovi v gradbenih proizvodih pa ima inšpektorat, pristojen za kemikalije. Predlog zakona predpisuje še kazenske sankcije.

Poleg urejanja področja, povezanega z Uredbo 305/2011/EU in za katerega veljajo harmonizirane evropske zahteve, predlog zakona ureja še tako imenovan nacionalni (»neharmonizirani«) del, ki zajema način deklariranja lastnosti tistih gradbenih proizvodov, za katere ni harmoniziranih tehničnih specifikacij. Tu predlog zakona prinaša določene poenostavitve za proizvajalce, saj se tako kot je to na nivoju EU, tudi na nacionalnem nivoju uvaja Izjava o lastnostih namesto sedanje Izjave o skladnosti. Pri tem ima proizvajalec manj

omejitev pri izbiri tehničnih specifikacij, ki predstavljajo stanje tehnike. Podobno, kot je to določeno v Uredbi 305/2011/EU, ima proizvajalec tudi možnost, da mu pod določenimi pogoji (proizvod proizveden na gradbišču, individualno ali neserijsko izdelan proizvod, obnova objektov spomeniškega varstva,...) izjave o lastnostih ni potrebno izdati.

Področje izdajanja slovenskih tehničnih soglasij se je v sedanjem sistemu pokazalo velikokrat kot velika obremenitev, posebno za mala podjetja. Tu predlog zakona sledi evropskim izkušnjam in principom na področju izdajanja evropskih tehničnih soglasij (ETA). Na nivoju notranjega trga EU je namreč ETA že od leta 2006 prostovoljna tehnična specifikacija. Prav tako je pregled stanja v drugih državah članicah pokazal, da je vložitev zahteve za izdajo nacionalnega tehničnega soglasja v veliki večini držav odločitev proizvajalca. Tako je v predlogu zakona sedaj predvideno, da se slovensko tehnično soglasje izda na zahtevo proizvajalca. Zakon ureja način določitve organa za slovenska tehnična soglasja in postopek izdaje slovenskih tehničnih soglasij, ki se v primerjavi s sedanjimi postopki bistveno ne spremenita.

- na kakšen način so bili problemi ugotovljeni

Sedaj veljavni ZGPro, ki je bil sprejet leta 2000, predstavlja prenos Direktive o gradbenih proizvodih iz leta 1989. Po skoraj dvajsetih letih uporabe direktive, oziroma uporabe različnih zakonodaj, ki so jih države uvedle na osnovi direktive, se je pokazala potreba po reviziji področja. Evropska komisija je že v letu 2005 nakazala smer za izboljšavo delovanja obstoječe ureditve, in sicer s programom za poenostavitev kot delom svoje strategije za boljšo pravno ureditev. Namen programa je bil oblikovati zakonodajo, ki bi bila manj obremenjujoča, enostavnejša za uporabo in bolj učinkovita.

V letu 2006 je Evropska komisija naredila obširno študijo o implementaciji direktive 89/106/EEC. V analizi študije je predstavila rezultate posvetovanja z velikim številom zainteresiranih – predstavniki javne uprave, industrijskih združenj, posameznih proizvajalcev in drugih zainteresiranih strani. Pokazal se je velik interes po harmonizaciji zakonodajnega okvira, saj princip vzajemnega priznavanja na področju gradbenih proizvodov ni omogočal prostega pretoka med državami članicami. Pokazala se je tudi potreba po pojasnitvi posameznih elementov obstoječe direktive – potrebno je bilo pojasniti splošen pristop (pristop na podlagi lastnosti gradbenih proizvodov), obveznost oznake CE, vlogo standardov in evropskih tehničnih soglasij. Izražena je bila potreba po poenostavitvi in zmanjšanju števila sistemov ugotavljanja skladnosti, prav tako naj bi se poenostavilo in časovno skrajšalo pridobivanje evropskega tehničnega soglasja. Izvajanje direktive velikokrat predstavlja veliko breme predvsem za mala in srednja podjetja, kaže se kot neživljenjska tudi pri individualni proizvodnji.

V okviru medresorske delovne skupine, ki v okviru izvajanja ZGPro deluje pri Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo, so bili večkrat izpostavljeni problemi glede zahtev na področju neharmoniziranih gradbenih proizvodov. Tu se je predvsem področje izdajanja slovenskih tehničnih soglasij pokazalo kot velika obremenitev za proizvajalce, posebno za mala podjetja. Tu predlog zakona sledi evropskim izkušnjam in principom na področju izdajanja evropskih tehničnih soglasij (ETA), ki so že od leta 2006 prostovoljna tehnična specifikacija. ZGPro prav tako ni predvideval poenostavitev v primeru, ko je proizvod izdelan na gradbišču, izdelan individualno ali neserijsko ali pa za obnovo objektov spomeniškega varstva. Predlog zakona sedaj sledi principom iz uredbe in v takih primerih proizvajalcu ni potrebno izdati izjave o lastnostih.

- predpisi Evropske unije, ki vplivajo na področje urejanja

Uredba (EU) št. 305/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2011 o določitvi usklajenih pogojev za trženje gradbenih proizvodov in razveljavitvi Direktive Sveta 89/106/EGS.

Direktiva 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov.

- mednarodni sporazumi, ki vplivajo na področje urejanja
/
- odločbe Ustavnega sodišča, ki obravnavajo področje urejanja oziroma primerljivo ureditev
/
- odločbe Sodišča Evropske unije, ki obravnavajo področje urejanja oziroma primerljivo ureditev
/
- razlogi, ki utemeljujejo potrebo po novem predpisu ali spremembi in dopolnitvi obstoječega predpisa

Predlog novega zakona o gradbenih proizvodih je potreben zaradi uskladitve področja dajanja gradbenih proizvodov na trg z Uredbo 305/2011/EU in pa zaradi potrebe po sodobnejši ureditvi slovenskih (nacionalnih) zahtev za dajanje na trg tistih gradbenih proizvodov, za katere ne obstajajo harmonizirane tehnične specifikacije (harmonizirani standardi in evropske tehnične ocene).

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE ZAKONA

2.1 Cilji

Glavna cilja predloga zakona sta:

- Izpolnitev zahtev Uredbe 305/2011/EU, ki jih je potrebno urediti na nivoju RS
- Posodobitev in poenostavitev zahtev za dajanje na trg gradbenih proizvodov, za katere ne obstajajo harmonizirane tehnične specifikacije

Zahteve, ki jih predlog zakona obravnava v zvezi z Uredbo 305/2011/EU, zajemajo naslednje:

- Določitev organa, ki izvaja naloge priglasitve organov za ocenjevanje in preverjanje nespremenljivosti lastnosti (v starem sistemu: »organov za ugotavljanje skladnosti«),
- Postopek določitve organov za ocenjevanje in preverjanje nespremenljivosti lastnosti, skupaj z ocenjevanjem in spremljanjem njihove dejavnosti. Poveča se verodostojnost celotnega sistema z uvedbo novih in strožjih meril za imenovanje teh organov.
- Določitev organov, ki so na nacionalnem nivoju pristojni za inšpekcijski nadzor, opredelitev nalog inšpekcijskih organov in kazenske določbe.

V zvezi s posodobitvijo in poenostavitvijo zahtev sedaj veljavnega zakona, predlagani zakon ureja naslednje:

- Na področju, kjer ne obstajajo harmonizirane tehnične specifikacije, je pomembno, da proizvajalec pri dokazovanju lastnosti v povezavi z bistvenimi značilnostmi gradbenega proizvoda, uporabi tehnične specifikacije, ki predstavljajo stanje tehnike. Predlog zakona predpiše tri vrste takih tehničnih specifikacij, in sicer so to lahko veljavni slovenski standardi, slovenska tehnična soglasja ali pa druge javne specifikacije, ki predstavljajo stanje tehnike.
- Z izjavo o lastnostih proizvajalec dokazuje, da lastnosti v povezavi z bistvenimi značilnostmi gradbenega proizvoda ustrezajo zahtevam za nameravano uporabo. Predlog zakona navaja tudi informacije, ki jih mora proizvajalec navesti na (ob) proizvodu. Predvidena je olajšava za primer, ko se gradbeni proizvod izdelava individualno ali po naročilu, ko se izdelava na gradbišču ali pa ko je namenjen za obnovo spomeniško zaščiteneh objektov

- Predlagani zakon vsebuje bolj jasna določila, ki bodo omogočila gospodarskim subjektom lažje izpolnjevanje zahtev za gradbene proizvode, nadzornim organom pa lažji nadzor nad izvajanjem zakona.

2.2 Načela

Predlog zakona temelji na načelih, ki so hkrati načela zagotavljanja prostega pretoka blaga na notranjem trgu EU. Temeljno vodilo je pripraviti tako zakonsko podlago, ki bo v največji možni meri zagotavljala varnost potrošnikom in drugim uporabnikom proizvodov in jasnost in preglednost zahtev, ki jih morajo izpolniti podjetja, da bo izpolnjeno temeljno načelo prostega pretoka blaga – odprava nepotrebnih tehničnih ovir za trgovanje ob zagotavljanju visoke varnosti uporabnikov proizvodov.

Predlog zakona v povezavi z izvajanjem Uredbe 305/2011/EU prispeva k načelu zmanjšanja upravnih bremen, kadar je proizvod izdelan na gradbišču, individualno ali neserijsko, ali v primeru obnove objektov spomeniškega varstva. Proizvajalcem tako na področju, kjer ne obstajajo harmonizirane tehnične specifikacije, pod določenimi pogoji, navedenimi v 5. členu Uredbe 305/2011/EU, ni potrebno izdati izjave o lastnostih.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

- konkreten opis predlaganih rešitev

Poglavitne rešitve v predlogu zakona, so:

Ureditev pogojev za dajanje gradbenih proizvodov na trg in njihovo dostopnost na trgu

- če je gradbeni proizvod zajet v harmoniziranih evropskih tehničnih specifikacijah mora upoštevati zahteve Uredbe 305/2011/EU.
- za proizvode, za katere ni harmoniziranih tehničnih specifikacij, zakon navede tehnične specifikacije, na podlagi katerih proizvajalec gradbenega proizvoda določi lastnosti v povezavi z bistvenimi značilnostmi, ki se nanašajo na osnovne zahteve za gradbene objekte
- določitev obveznosti proizvajalcev: izdaja izjave o lastnostih in navedba podatkov o proizvodu
- upoštevanje Uredbe (ES) št. 764/2008 o vzajemnem priznavanju za proizvode, ki se že zakonito tržijo v drugi državi članici

Določbe v zvezi z vzpostavitvijo infrastrukture kakovosti

- ureja postopek za določitev organov, ki v postopku ocenjevanja in spremljanja nespremenljivosti lastnosti sodelujejo kot tretje stranke, način spremljanja trajnega izpolnjevanja zahtev in preklic določitev
- določa organ, ki je pristojen za priglasitev organov Evropski komisiji in državam članicam
- na nacionalnem (»neharmoniziranem«) področju ureja določitev organa za slovenska tehnična soglasja in postopek podelitve slovenskih tehničnih soglasij

Določbe v zvezi z nadzorom trga

- zakon določa, kdo so pristojni organi za inšpekcijski nadzor in naloge teh organov
- določa kazenske določbe za gospodarske subjekte

- variantne rešitve, ki so bile proučevane, in argumenti za predlagano rešitev

/

b) Način reševanja:

- vprašanja, ki se bodo reševala s predlaganim zakonom

Osnovna namena predloga zakona sta izpolnitev zahtev Uredbe 305/2011/EU, ki jih je potrebno urediti na nivoju RS, in posodobitev ter poenostavitev zahtev za dajanje na trg gradbenih proizvodov, za katere ne obstajajo harmonizirane tehnične specifikacije.

- vprašanja, ki jih bodo urejali izvršilni predpisi, in seznam izvršilnih predpisov, ki bodo prenehali veljati

Izvršilnih predpisov zakon ne predvideva.

Prenehali bodo veljati naslednji predpisi:

- Pravilnik o bistvenih zahtevah za gradbene objekte, ki jih je treba upoštevati pri določitvi lastnosti gradbenih proizvodov (Uradni list RS št. 9/2001) in
- Pravilnik o potrjevanju skladnosti in označevanju gradbenih proizvodov (Uradni list RS št. 54/2001)

- vprašanja, ki se bodo reševala na drug način in kako (npr. kolektivne pogodbe)

/

- vprašanja, na katera ni mogoče poseči s predpisi

/

- vprašanja, ki naj bi bila deregulirana (ni več potrebe po regulaciji)

/

- vprašanja, ki se bodo reševala s predpisi, za katera je bilo poprej opravljeno eksperimentiranje in testiranje zaradi ugotovitve primernosti ukrepanja

/

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

- z obstoječim pravnim redom (veljavno zakonodajo)

DA

- s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo

DA

- predpisi, ki jih je tudi treba sprejeti oziroma spremeniti in »paketno« obravnavati

/

č) Usklajenost predloga predpisa:

- s samoupravnimi lokalnimi skupnostmi:

/

- s civilno družbo oziroma ciljnim skupinami, na katere se predlog zakona nanaša (navedba odprtih vprašanj)

/

- s subjekti, ki so na poziv predlagatelja neposredno sodelovali pri pripravi predloga zakona oziroma so podali mnenje (znanstvene in strokovne institucije, nevladne organizacije in posamezni strokovnjaki ter predstavniki zainteresirane javnosti)

/

d) Povzetek Poročila o sodelovanju javnosti pri pripravi predloga zakona:

- spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen

Spletna stran Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo:

— v rubriki aktualno s področja notranjega trga:

http://www.mgert.gov.si/si/delovna_podrocja/notranji_trg/aktualno_s_podrocja_notranjega_trga/

— v rubriki obvestila in vabila:

<http://www.mgert.gov.si/>

- čas trajanja javne predstavitve, v katerem je bilo mogoče posredovati stališča, predloge, mnenja in pripombe

Datum objave: od 5. oktobra do 8. novembra 2012.

- datum in kraj morebitne javne obravnave ali druge oblike sodelovanja

Obravnava v medresorski delovni skupini Odbor za koordinacijo v gradbeništvu (OKG). V delovni skupini sodelujejo Gospodarska zbornica RS, Inženirska zbornica RS, Univerza v Ljubljani, Organi za tehnična soglasja, zrcalni odbor priglašanih organov, Gradbeni inšpektorat RS, Obrtna zbornica RS, Ministrstvo za zdravje, Slovenski inštitut za standardizacijo, Ministrstvo za obrambo, Ministrstvo za infrastrukturo in prostor, Tržni inšpektorat RS. Predlog besedila je bil obravnavan:

- v fazi priprave osnutka na sestanku OKG dne 16.11.2011 in 21.6.2012
- v fazi priprave osnutka korespondenčna obravnava na odboru OKG od 12.7. do 17.8. 2012
- v fazi javne obravnave od 5.10. do 8.11.2012

Objava na spletnem portalu e-demokracija:

<http://e-uprava.gov.si/e-uprava/zakonodajalskanje.euprava>

- seznam subjektov, ki so sodelovali

- Tržni inšpektorat RS

- Zavod za gradbeništvo Slovenije
- Gospodarska zbornica Slovenije,
- VELUX Slovenija d.o.o.

- bistvena stališča, predlogi, mnenja in pripombe javnosti

- predvideti je potrebno, da je pravna podlaga za dajanje na trg na harmoniziranem področju objava sklicev standardov v Uradnem listu EU. Tako se izognemo obdobju, ki poteče, preden se standardi objavijo v RS
- na neharmoniziranem področju naj zakon določi, da bodo podlaga za dajanje na trg le tisti slovenski standardi, ki zajemajo vse osnovne zahteve za gradbene objekte
- tehnične specifikacije, ki so podlaga za dajanje na trg na neharmoniziranem področju, morajo vsebovati tudi sistem za ocenjevanje in preverjanje nespremenljivosti lastnosti

- bistvena stališča, predlogi, mnenja in pripombe javnosti, ki niso bili upoštevani in zakaj

- Ni bilo mogoče upoštevati predloga, naj bodo podlaga za dajanje na trg le tisti slovenski standardi, ki zajemajo vse osnovne zahteve za gradbene objekte. V praksi takih standardov skoraj ni, izjema je na primer standarda za beton, ki je bil prvotno predviden za harmonizacijo in ima zato vse elemente, o katerih govori predlog. Za druge proizvode bi bilo standarde potrebno še pripraviti. Ker bi bilo njihovo nastajanje zelo dolgotrajno, bi to povzročilo veliko ovir za proizvajalce, prav tako bi nastalo veliko administrativno in finančno breme za organe, ki se ukvarjajo s standardizacijo. Dejansko pa proizvajalec z uporabo obstoječih standardov, ki predstavljajo stanje tehnike, vedno lahko izbere metode za dokazovanje tistih lastnosti v povezavi z bistvenimi značilnostmi, ki vplivajo na osnovne zahteve za objekte. Če standardov ni, ima proizvajalec v takem primeru na voljo tudi slovensko tehnično soglasje, ki ga izda organ za slovenska tehnična soglasja.
- Podoben je bil tudi razlog za nesprejetje zahteve, da naj bodo podlaga za dajanje na trg le tisti slovenski standardi, ki vsebujejo sisteme za ocenjevanje in preverjanje nespremenljivosti lastnosti. Da bi proizvajalec lahko našel ustrezen sistem, predlog zakona v 5. členu predvideva, da ministrstvo na svoji spletni strani objavi seznam sklepov Evropske komisije, s katerimi se za proizvode oziroma družine proizvodov glede na njihovo vrsto in pomen določijo sistemi za ocenjevanje in preverjanje nespremenljivosti lastnosti.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona za državni proračun in druga javna finančna sredstva nima finančnih posledic.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Dodatna finančna sredstva za izvajanje zakona niso potrebna.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOST PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Predlog zakona je prilagojen pravnemu redu EU.

- Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih EU:

V pravnih sistemih vseh držav članic EU je do sedaj področje dajanja gradbenih proizvodov na trg urejeno s prenosom Direktive Sveta 89/106/EGS v nacionalne zakonodajne sisteme. S

sprejetjem Uredbe 305/2011/EU, ki zamenjuje Direktivo 89/106/EGS, je potrebno nacionalni pravni okvir prilagoditi novim pravnim podlagam.

- prikaz ureditve v pravnem redu EU

Dne 4. aprila 2011 je bila v Uradnem listu Evropske unije št. 88 objavljena Uredba 305/2011/EU, ki je začela veljati dvajseti dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije, vendar se členi 3 do 28, členi 36 do 38, členi 56 do 63, člen 65 in člen 66 ter priloge I, II, III in V uporabljajo od 1. julija 2013.

- Prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic v EU

Države članice EU so imele do sedaj področje dajanja gradbenih proizvodov urejeno tako, da so svojo zakonodajo usklajevale z Direktivo Sveta 89/106/EGS z dne 21. decembra 1988. Od 1. julija 2013 se v celoti uporablja nova Uredba 305/2011/EU, ki področje ureja neposredno, brez potrebe po prenosu v nacionalne zakonodaje. Države članice EU morajo na nacionalnem nivoju le določiti določene pristojnosti in postopke tako, kot to zahteva Uredba 305/2011/EU.

Zaradi tega razloga je nadaljevanju predstavljen predvsem način urejanja neharmoniziranega področja gradbenih proizvodov v nekaterih državah članicah. To področje imajo države urejeno zelo različno zaradi dolgoletne tradicije, večini držav pa je skupno to, da je pridobivanje različnih nacionalnih »tehničnih soglasij« povezano s potrebami uporabnikov in z zahtevami zavarovalniških hiš.

Nemčija

Harmonizirano področje gradbenih proizvodov imajo v Nemčiji preneseno z Zakonom o gradbenih proizvodih (Bauproduktengesetz). Za področje neharmoniziranih gradbenih proizvodov pa ima Nemčija predvidena tehnična soglasja za proizvode, ki niso regulirani drugače – na podlagi nemških standardov ali tehničnih predpisov. Sicer ima država deskriptivni način tehnične zakonodaje, ki za vsak proizvod posebej predpiše, kaj je zanj zahtevano, zahteve pa izhajajo iz gradbenih predpisov nemških dežel. V MBO (Musterbauordnung, ki je obenem osnova za zakonodajo nemških dežel) je eksplicitno naveden organ, ki podeljuje nemška tehnična soglasja (DiBT). Po mnenju industrije je nemško soglasje med najzahtevnejšimi za proizvajalce.

Ena od posebnosti nemškega pristopa je tudi, da želi premostiti vrzel med harmoniziranimi standardi in pregovorno visokim nivojem nemških standardov in tehničnih pravil, in sicer z uvedbo dodatnih standardov (Anwendungsnormen, Restnormen) in dodatkov k standardom. Posledica tega je zahteva za obvezno oznako Ü – do te pa pride z obveznimi certificiranj po zahtevah dodatnih standardov, velikokrat torej celo za proizvode, ki sicer nosijo CE oznako. V zvezi s temi postopki je Evropska komisija Nemčijo že večkrat opozorila, da ovira prost pretok gradbenih proizvodov, v letu 2011 pa je proti njej začela sodni postopek.

Francija

Francija je za harmonizirano področje gradbenih proizvodov že leta 1992 izdala pravni akt, s katerim je prenesla zahteve Direktive o gradbenih proizvodih. Za neharmonizirano področje pa ima Francija uveljavljenih več možnosti za dokazovanje skladnosti gradbenih proizvodov. Načeloma so te prostovoljne, povezane predvsem s potrebami uporabnikov ali z zahtevami tudi zavarovalniških hiš. Tu lahko navedemo sistem tehničnih soglasij (Les Appréciations Techniques Nationales) za proizvode, za katere ni uveljavljenih tehničnih specifikacij. Najbolj uveljavljena soglasja so tako imenovana Avis Techniques, ki jih pripravljajo skupine strokovnjakov za posamezna strokovna področja, delo pa koordinira inštitut CSTB (Centre Scientifique et Technique du Bâtiment). Na podlagi teh soglasij proizvajalec lahko pridobi prostovoljni certifikat, tak certifikat je možen tudi na podlagi francoskega standarda (NF), a ga lahko izda le njihov nacionalni organ za standarde (AFNOR).

Belgija

Na neharmoniziranem področju gradbenih proizvodov v Belgiji velja, da so ustrezni za uporabo v gradbeništvu, kadar ustrezajo belgijskim (NBN) standardom ali tehničnim poročilom PTV (nekakšna predhodnica standardom). Poleg teh obstajajo še drugi dokumenti in »soglasja« - tehnična soglasja (STS), izdana od belgijske organizacije za TS in tehnična poročila (TV). Vsi standardi in drugi dokumenti so prostovoljni, niso del zahtev zakonodaje.

Združeno kraljestvo

Zahteve za gradbene proizvode temeljijo na Zakonu o graditvi (Building Act), ki je podlaga med drugim za tako imenovane Approved Documents (AD). Za vsako od 14 bistvenih zahtev (nekakšen ekvivalent bistvenim zahtevam po Direktivi o gradbenih proizvodih) obstaja en tak dokument. V dokumentih so zajete metode, ki se nanašajo bodisi na britanske (BS) ali evropske standarde, pa tudi na dokumente različnih združenj.

Primernost gradbenih proizvodov se lahko dokaže s skladnostjo z BS (BS EN), ETA, CE-znakom, neodvisnimi certifikacijskimi shemami, testi in izračuni ter preteklimi izkušnjami.

UK torej nima specifične zakonodaje za gradbene proizvode, uporaba proizvodov bazira na AD-jih, ki so prostovoljna vodila projektantom. V primerih, da gradbeni inšpektor ali lokalna oblast vpraša po primernosti proizvoda za uporabo, je običajno zadosti BBA certifikat. Certificiranje pa je prostovoljno, namenjeno v glavnem trženju. Odgovornost za ustreznost gradbenih objektov bazira na projektantih in gradbenem nadzoru.

Češka republika

Na področju gradbenih proizvodov, ki še niso harmonizirani znotraj EU, ima Češka uvedeno obvezno oznako za proizvode CCZ. Uporablja se lahko za proizvode, ki nimajo CE znaka. Z oznako proizvod izkazuje skladnost z zahtevami za nameravano uporabo, izvedeni pa morajo biti predpisani postopki ugotavljanja skladnosti. Potrdila izdaja njihov osrednji gradbeni inštitut (TSUS).

Za vladne institucije in za nadzor je oznaka CCZ avtomatično dokazilo, da gradbeni proizvod izpolnjuje zahteve gradbene zakonodaje.

Poljska

Poljska je po nemškem vzoru uvedla »B« znak, ki je nekakšen ekvivalent nemškemu Ü znaku in je postal prostovoljen, ko je država vstopila v EU. Uporablja se za proizvode, za katere ni CE znaka, torej za neharmonizirano področje, včasih pa je tudi dodatna oznaka k CE oznaki. Listine izdaja osrednji poljski gradbeni inštitut ITB.

Predpisi v zvezi z gradbeništvom se na Poljskem navezujejo v glavnem na objekte in ne na gradbene proizvode. ITB izdaja nekatere »povezovalne dokumente« med zahtevami za CE oznako in zahtevami gradbene zakonodaje, kot npr. povezavo med evrorazredi za požar in nacionalnimi požarnimi razredi.

- Izjava o skladnosti predloga zakona s pravnimi akti Evropske unije in korelacijska tabela, če gre za prenos direktive

Izjava o skladnosti predloga zakonskega ali podzakonskega akta s pravnim redom EU

1.) Naslov predlaganega akta
Zakon o gradbenih proizvodih

Prevod naslova predloga pravnega akta RS v angleščino
Construction Products Act

2.) Enotna identifikacijska oznaka predloga akta (EVA)	ID predpisa	ID izjave	Datum izjave
2012-2130-0061	ZAKO6535	1 (2)	04.03.2013

3.) Skladnost predloga akta s predpisi EU

3.2) Uredbe/odločbe/sklepi, katerih izvrševanje neposredno ali posredno zagotavlja predlog akta

	CELEX oznaka predpisa	Naslov predpisa ter slovenski predpisi, ki se navezujejo na to uredbo/odločbo/sklep	Rok za uskladitev nacionalne zakonodaje	Rok, na katerega se nanaša uskladitev	Je za navedeni rok predlog tega akta v celoti usklajen z uredbo, sklepom ali odločbo? (obrazložitev)
1.	32011R0305	Uredba (EU) št. 305/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2011 o določitvi usklajenih pogojev za trženje gradbenih proizvodov in razveljavitvi Direktive Sveta 89/106/EGS			DA
		1. 2012-01-2985	Uredba o izvajanju Uredbe (EU) o določitvi usklajenih pogojev za trženje gradbenih proizvodov		

4.) Ali je predlog pravnega akta tehnični predpis v smislu člena 8 direktive 31998L0034?
DA

Ali je bil izveden postopek predhodne notifikacije predloga tehničnega predpisa v skladu s členom 8 direktive
31998L0034?
DA

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) V postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

- razlogi za uvedbo novega postopka ali administrativnih bremen in javni interes, ki naj bi se s tem dosegel

/

- ukinitvev postopka ali odprava administrativnih bremen

/

- spoštovanje načela »vse na enem mestu« ter organ in kraj izvajanja dejavnosti oziroma obveznosti

/

- podatki oziroma dokumenti, potrebni za izvedbo postopka, ki jih bo organ pridobil po uradni dolžnosti in način pridobivanja,

/

- ustanovitev novih organov, reorganizacija ali ukinitvev obstoječih organov

/

- ali bo izvajanje postopkov in dejavnosti zahtevalo nove kadre, ali so izvajalci primerno usposobljeni ali bo potrebno dodatno usposabljanje ter finančna in materialna sredstva

/

- ali bo ukinitvev postopkov in dejavnosti imela za posledico zmanjšanje kadrov ter finančnih in materialnih sredstev

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

- dokumentacija, ki jo je stranka dolžna predložiti, povečanje ali zmanjšanje obsega dokumentacije z navedbo razlogov

/

- stroški, ki jih bo imela stranka ali razbremenitev stranke

/

- čas, v katerem bo stranka lahko uredila zadevo

/

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike:

Sprejetje zakona o gradbenih proizvodih ne bo imelo posledic na tem področju.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

- posledice na poslovne stroške in poslovanje

Poleg urejanja področja, povezanega z Uredbo 305/2011/EU in za katerega veljajo harmonizirane evropske zahteve, zakon ureja še tako imenovan neharmonizirani del, ki zajema način deklariranja lastnosti tistih gradbenih proizvodov, za katere ni harmoniziranih tehničnih specifikacij. Na tem področju predlog zakona prinaša določene poenostavitve za proizvajalce, saj se tako kot je to na nivoju EU, tudi na nacionalnem nivoju uvaja izjava o lastnostih namesto sedanje izjave o skladnosti. Pri tem ima proizvajalec manj omejitev pri izbiri tehničnih specifikacij, ki predstavljajo stanje tehnike. Podobno, kot je to določeno v Uredbi 305/2011/EU, ima proizvajalec tudi možnost, da mu pod določenimi pogoji (proizvod proizveden na gradbišču, individualno ali neserijsko izdelan proizvod, obnova objektov spomeniškega varstva,...) izjave o lastnostih ni potrebno izdati.

- posledice na premoženjske pravice

/

- posledice na inovacije in raziskave

/

- posledice na potrošnike in gospodinjstva

/

- posledice na določene regije in sektorje

/

- posledice na druge države in mednarodne odnose

- Predlog zakona o gradbenih proizvodih, ki razveljavlja obstoječi zakon o gradbenih proizvodih iz leta 2000, je uskladitev slovenske zakonodaje z zahtevami Uredbe 305/2011/EU ob upoštevanju načel prostega pretoka blaga na notranjem trgu EU.
- Zakon ureja več področij, ki jih morajo na podlagi zahtev Uredbe 305/2011/EU države članice urediti na nacionalnem nivoju, in sicer določitev organa, ki je pristojen za priglasitev organov za ocenjevanje in preverjanje nespremenljivosti lastnosti (organi AVCP – ekvivalent sedanjim organom za ugotavljanje skladnosti) in določitev postopka za določanje organov za ocenjevanje in preverjanje nespremenljivosti lastnosti. Z imenovanjem slovenskih organov bodo imeli naši proizvajalci lažjo pot do izpolnitve vseh pogojev v postopku pridobitve oznake CE za svoje proizvode, s tem pa tudi prost dostop na evropski notranji trg.
- Predlog zakona glede na zahteve Uredbe (ES) št. 764/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi postopkov za uporabo nekaterih nacionalnih tehničnih pravil za proizvode, ki se zakonito tržijo v drugi državi članici posebej navede, da se v Republiki Sloveniji uporablja princip vzajemnega priznavanja za proizvode, ki so že legalno na notranjem trgu EU.

- posledice na makroekonomsko okolje

/

- presoja posledic na mala in srednja podjetja:

- **število podjetij in njihova velikost**

/

- **število podjetij in delovnih mest, na katere se nanaša predlagani predpis**

/

- **pomen različnih kategorij malih in srednjih podjetij v panogah**
/
- **povezanost z drugimi panogami in možni vplivi na podizvajalce**
/
- **presoja posledic na konkurenčnost podjetij:**
 - **omejevanje dobaviteljem dostopa na trg**
/
 - **omejevanje konkurenčnosti dobaviteljev**
/
 - **zmanjševanje spodbud dobaviteljem za učinkovito konkurenčnost**
/

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Sprejetje zakona o gradbenih proizvodih ne bo imelo posledic na tem področju.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

Sprejetje zakona o gradbenih proizvodih ne bo imelo posledic na tem področju.

6.6 Izvajanje sprejetega predpisa

a) Predstavitev sprejetega zakona

- **ciljnim skupinam (seminarji, delavnice)**

Zakon bo predstavljen vsem zainteresiranim skupinam v okviru sedaj delujočega odbora za koordinacijo v gradbeništvu (ministrstva, inšpektorati, zbornice, univerza, priglašeni organi, organi za tehnično ocenjevanje, organi za slovenska tehnična soglasja in nacionalni organ za standarde), in bo kot posvetovalni odbor, ustanovljen na podlagi 27. člena Zakona o upravi deloval še naprej. Predvideni so tudi seminarji in delavnice v okviru nacionalnega inštituta za standardizacijo in zbornic ter predstavitev na spletni strani ministrstva.

- **širši javnosti (mediji, javne predstavitve, spletne predstavitve);**

Sprejeti zakon bo objavljen v Uradnem listu RS in na spletnih straneh Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

Za spremljanje in izvajanje določb zakona o gradbenih proizvodih bo pristojno Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.

6.7 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Drugih pomembnih okoliščin v zvezi z vprašanji, ki jih ureja ta predlog zakona, ni.

II. BESEDILO ČLENOV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

- (1) Ta zakon določa pogoje za dajanje na trg gradbenih proizvodov, za katere ne obstajajo harmonizirane tehnične specifikacije iz desetega odstavka 2. člena Uredbe (EU) št. 305/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2011 o določitvi usklajenih pogojev za trženje gradbenih proizvodov in razveljavitvi Direktive Sveta 89/106/EGS (UL EU št. 88 z dne 4. 4. 2011, str. 5; v nadaljnjem besedilu: Uredba 305/2011/EU). Zakon ureja tudi postopek določitve organov za slovenska tehnična soglasja in postopek podelitve slovenskih tehničnih soglasij.
- (2) S tem zakonom se za izvajanje Uredbe 305/2011/EU ureja objavljane slovenskih standardov, ki privzemajo harmonizirane standarde, jezik, v katerem se zagotovi dokumenti, postopek imenovanja organov, pooblaščenih za izvajanje nalog tretje stranke v postopku ocenjevanja in preverjanja nespremenljivosti lastnosti vključno s pristojnostjo za prigrasitev, in določa pristojni organ za nadzor gradbenih proizvodov na trgu.

2. člen

(postopek informiranja)

Ta zakon se izda ob upoštevanju postopka informiranja v skladu z Direktivo 98/34/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov (UL L št. 204 z dne 21. 7. 1998, str. 37), zadnjič spremenjeno z Uredbo (EU) št. 1025/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o evropski standardizaciji, spremembi direktiv Sveta 89/686/EGS in 93/15/EGS ter direktiv 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES in 2009/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Sklepa Sveta 87/95/EGS in Sklepa št. 1673/2006/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L št. 316 z dne 14. 11. 2012, str. 12).

3. člen

(klavzula o medsebojnem priznavanju)

Šteje se, da proizvodi, ki se zakonito tržijo v drugih državah članicah Evropske unije in, Evropskega gospodarskega prostora ter Turčije, če so proizvedeni v skladu z njihovo nacionalno zakonodajo, ki zagotavlja enakovredno raven varovanja javnega interesa, izpolnjujejo zahteve iz tega zakona in se lahko dajo na trg, razen če je bil izpeljan postopek v skladu z Uredbo (ES) št. 764/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi postopkov za uporabo nekaterih nacionalnih tehničnih pravil za proizvode, ki se zakonito tržijo v drugi državi članici in o razveljavitvi Odločbe št. 3052/95/ES (UL L št. 218 z dne 13. 8. 2008, str. 21).

II. POGOJI ZA DAJANJE GRADBENIH PROIZVODOV NA TRG IN NJIHOVO DOSTOPNOST NA TRGU

4. člen

(zahteve)

- (1) Če proizvajalec daje na trg gradbeni proizvod, ki ni zajet v harmonizirani tehnični specifikaciji iz desetega odstavka 2. člena Uredbe 305/2011/EU, mora njegove lastnosti, povezane z bistvenimi značilnostmi, ki se nanašajo na osnovne zahteve za gradbene objekte in v okviru njegove predvidene uporabe, dokazati na podlagi naslednjih tehničnih specifikacij:
- veljavnih slovenskih nacionalnih standardov, ali
 - slovenskega tehničnega soglasja, ali
 - drugih javno dostopnih tehničnih specifikacij, ki predstavljajo stanje tehnike in tehnologije.
- (2) Gradbeni proizvod je lahko dan na trg na podlagi tehničnih specifikacij iz prvega odstavka tega člena tudi po sprejemu harmoniziranega standarda, vendar le do datuma zaključka sočasne veljavnosti, ki je naveden v objavi sklicev harmoniziranih standardov v Uradnem listu EU.

5. člen

(obveznosti proizvajalcev)

- (1) Proizvajalec gradbenega proizvoda iz prvega odstavka prejšnjega člena izda izjavo o lastnostih v slovenskem jeziku, v kateri navede:
- ime in naslov proizvajalca,
 - oznako tipa gradbenega proizvoda,
 - veljavno tehnično specifikacijo iz prvega odstavka prejšnjega člena, ki je podlaga za določanje lastnosti,
 - predvideni namen uporabe,
 - lastnosti v povezavi z bistvenimi značilnostmi gradbenega proizvoda,
 - ime organa, če je bil vključen v postopek ocenjevanja in preverjanja nespremenljivosti lastnosti, in številko preskusnega poročila oziroma certifikata,
 - ime, položaj in podpis osebe, pooblaščen za podpis izjave o lastnostih, in
 - kraj in datum izdaje izjave o lastnostih.
- (2) Če gradbeni proizvod vsebuje nevarne snovi, proizvajalec skupaj z izjavo o lastnostih navede tudi informacije v skladu s petim odstavkom 6. člena Uredbe 305/2011/EU.
- (3) Informacije iz prvega odstavka tega člena, razen šeste, sedme in osme alineje, proizvajalec navede tudi na gradbenem proizvodu ali nanj pritrjeni etiketi. Če to ni mogoče ali ni upravičeno zaradi narave proizvoda, se podatki navedejo na embalaži ali v priloženih dokumentih.
- (4) Proizvajalec pri omogočanju dostopnosti gradbenega proizvoda na trgu zagotovi, da so proizvodu priložena navodila in varnostne informacije v slovenskem jeziku.
- (5) Proizvajalec uporabi sistem za ocenjevanje in preverjanje nespremenljivosti lastnosti gradbenega proizvoda v skladu z enim od sistemov iz priloge V Uredbe 305/2011/EU. Seznam sklepov Evropske komisije, v katerih so določeni sistemi za gradbene proizvode oziroma družine gradbenih proizvodov glede na njihovo vrsto in pomen, objavi ministrstvo, pristojno za trg (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), na svoji spletni strani.
- (6) Če so izpolnjeni pogoji iz 5. člena Uredbe 305/2011/EU, ima proizvajalec možnost, da ob dajanju na trg gradbenega proizvoda, zajetega v prvem odstavku tega člena, ne izda izjave o lastnostih iz prvega odstavka tega člena.

6. člen

(obveznosti pooblaščenih zastopnikov, uvoznikov in distributerjev)

- (1) Pooblaščen zastopnik, uvoznik in distributer pri dajanju gradbenega proizvoda na trg oziroma pri omogočanju njegove dostopnosti na trgu zagotovi, da so proizvodu priložene informacije iz drugega in tretjega odstavka prejšnjega člena.
- (2) Uvoznik ima izjavo o lastnostih iz prvega odstavka prejšnjega člena na voljo za organe, ki izvajajo nadzor.

7. člen

(organi, vključeni v ocenjevanje in preverjanje nespremenljivosti lastnosti gradbenega proizvoda)

Pri postopkih ocenjevanja, določitve, spremljanja trajnega izpolnjevanja zahtev in preklica določitve organov, ki delujejo kot tretja stranka v postopku ocenjevanja in preverjanja nespremenljivosti lastnosti gradbenega proizvoda iz 4. člena tega zakona, se smiselno uporabljajo določbe 12. do 14. člena tega zakona.

8. člen

(organ za slovenska tehnična soglasja)

- (1) Slovensko tehnično soglasje določenemu gradbenemu proizvodu podeli organ za slovenska tehnična soglasja, ki je pravna oseba in je z dovoljenjem ministra, pristojnega za trg (v nadaljnjem besedilu: minister), določen za podeljevanje slovenskih tehničnih soglasij.
- (2) Za pridobitev dovoljenja iz prejšnjega odstavka mora pravna oseba iz prejšnjega odstavka znati oziroma biti sposobna izpolnjevati naslednje:
 - oceniti ustreznost novih gradbenih proizvodov za uporabo na podlagi znanstvenih in praktičnih znanj,
 - sprejeti odločitve, ki so nepristranske do interesov posameznih proizvajalcev ali njihovih zastopnikov, in
 - združiti prispevke vseh zainteresiranih strani v uravnoteženo presojo.
- (3) Vloga za določitev organa za slovenska tehnična soglasja se vloži na ministrstvo. Vložnik v vlogi navede področja gradbenih proizvodov iz razpredelnice 1 Priloge IV Uredbe 305/2011/EU, za katera želi biti določen.
- (4) Če organ izpolnjuje zahteve iz drugega odstavka tega člena, izda minister dovoljenje za organ za slovenska tehnična soglasja. Dovoljenje velja do preklica.
- (5) Organ, določen za slovenska tehnična soglasja, mora:
 - trajno izpolnjevati zahteve iz drugega odstavka tega člena,
 - nemudoma obvestiti ministrstvo o vseh spremembah, ki bi lahko vplivale na njegovo usposobljenost, obseg nalog iz dovoljenja ali na izpolnjevanje zahtev za določitev, in
 - letno poročati ministrstvu o svojem delu v preteklem obdobju.
- (6) Ministrstvo lahko pri organu za slovenska tehnična soglasja opravi pregled, če obstaja dvom, da organ za slovenska tehnična soglasja še izpolnjuje svoje obveznosti iz dovoljenja iz četrtega odstavka tega člena. Če se pri pregledu ugotovi, da organ za slovenska tehnična soglasja ne izpolnjuje vseh zahtev za določitev, minister izda odločbo, s katero naloži ukrepe in rok za odpravo nepravilnosti.

- (7) Minister razveljavi dovoljenje iz prvega odstavka tega člena, če organ za slovenska tehnična soglasja:
- ne odpravi ugotovljenih nepravilnosti v določenem roku, ali
 - obvesti ministrstvo, da ne želi več opravljati nalog v okviru dovoljenja iz prvega odstavka tega člena.
- (8) Ministrstvo na svoji spletni strani objavi podatke o organu za slovenska tehnična soglasja, ki ima dovoljenje iz prvega odstavka tega člena, skupaj s področji gradbenih proizvodov iz razpredelnice 1 Priloge IV Uredbe 305/2011/EU, za katera je organ določen.

9. člen

(postopek podelitve slovenskega tehničnega soglasja)

- (1) Slovensko tehnično soglasje se podeli na zahtevo proizvajalca. Slovensko tehnično soglasje temelji na preiskavah, preskusih ali oceni s sklicevanjem na ustrezne osnovne zahteve za gradbene objekte, navedene v prilogi I Uredbe 305/2011/EU.
- (2) Pred vložitvijo zahteve lahko proizvajalec, potem ko je zagotovil potrebne podatke, zahteva od organa za slovenska tehnična soglasja, da ga seznani:
- s postopkom izdaje slovenskega tehničnega soglasja,
 - z oceno o roku za izvedbo postopka,
 - z oceno o višini stroškov in načinu njihovega plačila.
- (3) Zahtevi proizvajalec priloži opis gradbenega proizvoda, specifikacije, načrte in poročila o že opravljenih preskusih, ki podrobno predstavijo gradbeni proizvod in njegovo nameravano uporabo. V zahtevi proizvajalec navede vse lokacije, na katerih bo potekala proizvodnja, in med postopkom omogoči organu za slovenska tehnična soglasja dostop do teh lokacij. Stroške postopka nosi proizvajalec.
- (4) Organ za slovenska tehnična soglasja obvesti proizvajalca, katere dodatne dokumente, rezultate preskusov, izračune ali druge podatke mu mora dostaviti, da bo lahko ugotovil ustreznost gradbenega proizvoda za predvideno uporabo. Organ za slovenska tehnična soglasja zagotovi tajnost vseh ključnih podatkov, ki jih je pridobil v postopku.
- (5) Organ za slovenska tehnična soglasja podeli slovensko tehnično soglasje gradbenemu proizvodu, za katerega ugotovi, da ustreza predvideni uporabi.
- (6) Proizvajalec lahko zahteva spremembo slovenskega tehničnega soglasja, če se je spremenil gradbeni proizvod ali zahteve za njegovo predvideno uporabo. Za spremembo podeljenega slovenskega tehničnega soglasja se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki urejajo njegovo podelitev.
- (7) Če organ za slovenska tehnična soglasja ugotovi, da gradbeni proizvod ni primeren za predvideno uporabo, podeljeno slovensko tehnično soglasje razveljavi in o razveljavitvi obvesti inšpekcijski organ iz 16. člena tega zakona.

III. PROIZVODI, ZA KATERE OBSTAJAJO HARMONIZIRANE TEHNIČNE SPECIFIKACIJE

10. člen

(harmonizirani standardi)

Ministrstvo objavi na svoji spletni strani seznam slovenskih standardov, ki privzemajo harmonizirane standarde.

11. člen

(jezik, v katerem se zagotovijo dokumenti)

Izjavo o lastnostih iz 4. člena Uredbe 305/2011/EU ter navodila in varnostne informacije iz 7. točke 11. člena Uredbe 305/2011/EU proizvajalec zagotovi v slovenskem jeziku.

12. člen

(zahteve za organe, pooblaščen za izvajanje nalog tretje stranke v postopku ocenjevanja in preverjanja nespremenljivosti lastnosti)

Šteje se, da organ, pooblaščen za izvajanje nalog tretje stranke v postopku ocenjevanja in preverjanja nespremenljivosti lastnosti (v nadaljnjem besedilu: organ), izpolnjuje zahteve iz 43. člena Uredbe 305/2011/EU, če ocenjevanje in spremljanje iz 40. člena Uredbe 305/2011/EU izvaja Slovenska akreditacija, in organ priglasitvenemu organu iz 15. člena tega zakona kot dokazilo predloži akreditacijsko listino za določeno vrsto in obseg nalog tretje stranke v postopku ocenjevanja in preverjanja nespremenljivosti lastnosti v skladu s prilogo V Uredbe 305/2011/EU.

13. člen

(določitev organa)

- (1) Če vložnik izpolnjuje zahteve iz 43. člena Uredbe 305/2011/EU, minister na podlagi vloge izda odločbo, s katero ga določi za izvajanje nalog tretje stranke v postopku ocenjevanja in preverjanja nespremenljivosti lastnosti.
- (2) Vloga iz prejšnjega odstavka mora vsebovati:
 - navedbo gradbenih proizvodov, za katere namerava vložnik izvajati naloge tretje stranke v postopku ocenjevanja in preverjanja nespremenljivosti lastnosti, in
 - podatke o izpolnjevanju zahtev iz 43. člena Uredbe 305/2011/EU.
- (3) Rok veljavnosti odločbe iz prvega odstavka tega člena je lahko omejen.

14. člen

(spremljanje trajnega izpolnjevanja zahtev za določitev organa)

- (1) Organ mora dokumentirati vse postopke v zvezi z vrsto in obsegom nalog tretje stranke v postopku ocenjevanja in preverjanja nespremenljivosti lastnosti v skladu s prilogo V Uredbe 305/2011/EU, za katere je pooblaščen, in hraniti vse zapise opravljenih delovnih nalog in njihovih rezultatov najmanj deset let.
- (2) Organ nemudoma obvesti ministrstvo o vseh spremembah, ki bi lahko vplivale na njegovo usposobljenost, vrsto in obseg nalog tretje stranke v postopku ocenjevanja in preverjanja nespremenljivosti lastnosti, za katere je določen, ali na izpolnjevanje zahtev za določitev.
- (3) Ministrstvo lahko pri organu opravi pregled, če obstaja dvom, da organ še izpolnjuje svoje obveznosti iz odločbe iz 13. člena tega zakona.
- (4) Če se pri pregledu iz prejšnjega odstavka ugotovi, da organ ne izpolnjuje vseh zahtev za določitev iz 43. člena Uredbe 305/2011/EU, minister izda odločbo, s katero naloži ukrepe in rok za odpravo nepravilnosti.
- (5) Minister razveljavi odločbo iz 13. člena, če:
 - organ ne odpravi ugotovljenih nepravilnosti v roku iz odločbe iz prejšnjega odstavka, ali nepravilnosti ni mogoče odpraviti,

- organ obvesti ministrstvo, da ne želi več opravljati nalog iz odločbe iz 13. člena tega zakona.

15. člen

(priglasitveni organ in priglasitev)

- (1) Za uvedbo in izvajanje postopkov za priglasitev organov je pristojno ministrstvo.
- (2) Ministrstvo obvesti Evropsko komisijo in države članice Evropske unije o določitvi, spremembah v zvezi z določitvijo in preklicu določitve organa, skupaj s podatki o vrsti in obsegu nalog v postopku ocenjevanja in preverjanja nespremenljivosti lastnosti v skladu s priloženo V Uredbe 305/2011/EU, za katere je organ določen.
- (3) Organ lahko začne opravljati naloge priglašenega organa po pridobitvi identifikacijske številke, ki jo izda Evropska komisija.

IV. NADZOR TRGA

16. člen

(inšpekcijski nadzor)

- (1) Nadzor nas izvajanjem tega zakona in Uredbe 305/2011/EU opravljata:
 - inšpekcija, pristojna za trg, za nadzor gradbenih proizvodov na trgu,
 - organ, pristojen za kemikalije, za nadzor informacij iz petega odstavka 6. člena Uredbe 305/2011/EU in drugega odstavka 5. člena tega zakona.
- (2) Inšpektorji nadzornih organov iz prejšnjega odstavka (v nadaljnjem besedilu: inšpektorji) imajo na podlagi tega zakona pooblastila, da:
 - zahtevajo vse potrebne informacije in vpogled v izdane listine ter tehnično dokumentacijo,
 - izvedejo ustrezne preglede in preskuse gradbenih proizvodov, potrebne za ugotavljanje njihove skladnosti z zahtevami tega zakona in Uredbe 305/2011/EU, preden so dani na trg ali ko so dostopni na trgu,
 - brezplačno odvzamejo vzorce gradbenih proizvodov in jih oddajo v pregled,
 - prepovedo uporabo listin za neskladne gradbene proizvode,
 - odredijo odpravo ugotovljenih neskladnosti,
 - zahtevajo, da se gradbeni proizvodi označijo v skladu z zahtevami tega zakona in Uredbe 305/2011/EU, ali odredijo odstranitev nedovoljenih oznak,
 - prepovedo ali omejijo dajanje neskladnih gradbenih proizvodov na trg ali njihovo dostopnost na trgu ali odredijo njihov umik ali odpoklic s trga ali izvedejo dodatne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se bo prepoved upoštevala,
 - začasno, do ustrezne označitve proizvodov ali do predložitve dokazil o skladnosti proizvodov, prepovedo dajanje gradbenih proizvodov na trg ali njihovo dostopnost na trgu,
 - v času, ki je potreben za preglede in preskuse, začasno prepovedo dajanje gradbenih proizvodov na trg, njihovo dostopnost na trgu, ponudbo dobave ali razstavljanje proizvodov, takoj ko nastane utemeljen sum, da ti proizvodi niso skladni z zahtevami tega zakona ali Uredbe 305/2011/EU,
 - odredijo uničenje neskladnih gradbenih proizvodov, če je to nujno za zavarovanje življenja in zdravja ljudi, živali in rastlin, okolja ali premoženja.

- (3) Inšpektorji lahko, kadar je to potrebno za zagotovitev izpolnjevanja zahtev glede skladnosti gradbenih proizvodov, odredijo ukrepe iz prejšnjega odstavka fizični ali pravni osebi.

17. člen

(ukrepi v zvezi s formalno neskladnostjo)

- (1) Če inšpektor ugotovi katero od neskladnosti iz 59. člena Uredbe 305/2011/EU ali iz prvega, drugega, tretjega ali četrtega odstavka 5. člena tega zakona, od gospodarskega subjekta zahteva, da jo odpravi.
- (2) Če gospodarski subjekt neskladnosti iz prejšnjega odstavka ne odpravi, sprejme nadzorni organ iz prvega odstavka 16. člena tega zakona vse primerne ukrepe za omejitev ali prepoved dostopnosti gradbenega proizvoda na trgu ali zagotovi odpoklic ali njegov umik s trga.

18. člen

(stroški inšpekcijskega postopka)

- (1) Za preglede in preskuse gradbenih proizvodov, potrebne za ugotavljanje njihove skladnosti, nadzorni organ iz prvega odstavka 16. člena tega zakona brezplačno odvzame vzorec proizvoda. O odvzemu vzorca se sestavi zapisnik.
- (2) Stroške, ki nastanejo v zvezi z inšpekcijskim postopkom, krije gospodarski subjekt, ki je gradbeni proizvod dal na trg ali omogočil dostopnost na trgu proizvodu, ki ni v skladu z določbami tega zakona ali Uredbe 305/2011/EU.
- (3) Če gospodarski subjekt pred končanim inšpekcijskim postopkom sam prostovoljno umakne ali odpokliče gradbeni proizvod s trga, krije stroške inšpekcijskega postopka, ki nastanejo do umika ali odpoklica proizvoda.

V. KAZENSKE DOLOČBE

19. člen

(prekrški)

- (1) Z globo od 3.000 do 40.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki v zvezi z opravljanjem dejavnosti v Republiki Sloveniji:
- kot proizvajalec gradbenega proizvoda ravna v nasprotju z določbami 11. člena Uredbe 305/2011/EU,
 - kot uvoznik gradbenega proizvoda, kadar se v skladu s 15. členom Uredbe 305/2011/EU obravnava kot proizvajalec, ravna v nasprotju z določbami 11. člena Uredbe 305/2011/EU,
 - kot distributer gradbenega proizvoda, kadar se v skladu s 15. členom Uredbe 305/2011/EU obravnava kot proizvajalec, ravna v nasprotju z določbami 11. člena Uredbe 305/2011/EU,
 - kot pooblaščen zastopnik proizvajalca gradbenega proizvoda ravna v nasprotju z določbami 12. člena Uredbe 305/2011/EU,
 - kot uvoznik gradbenega proizvoda ravna v nasprotju z določbami 13. člena Uredbe 305/2011/EU,
 - kot proizvajalec, pooblaščen zastopnik ali uvoznik gradbenega proizvoda ravna v nasprotju z določbami 16. člena Uredbe 305/2011/EU,

- kot proizvajalec gradbenega proizvoda ravna v nasprotju z določbami 5. člena tega zakona,
 - kot pooblaščen zastopnik ali uvoznik gradbenega proizvoda ravna v nasprotju z določbami 6. člena tega zakona.
- (2) Z globo od 2.000 do 15.000 eurov se za prekršek kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki v zvezi z opravljanjem dejavnosti v Republiki Sloveniji stori prekršek iz prejšnjega odstavka.
- (3) Z globo od 1.200 do 4.000 eurov se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki v zvezi z opravljanjem dejavnosti v Republiki Sloveniji stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.
- (4) Z globo od 1.200 do 3.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki v zvezi z opravljanjem dejavnosti v Republiki Sloveniji:
- kot distributer gradbenega proizvoda ravna v nasprotju z določbami 14. člena Uredbe 305/2011/EU,
 - kot distributer gradbenega proizvoda ravna v nasprotju z določbami 16. člena Uredbe 305/2011/EU,
 - kot distributer gradbenega proizvoda ravna v nasprotju z določbami 6. člena tega zakona.
- (5) Z globo 800 do 3.000 eurov se za prekršek kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki v zvezi z opravljanjem dejavnosti kot distributer gradbenega proizvoda stori prekršek iz prejšnjega odstavka.
- (6) Z globo od 200 do 400 eurov se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe in odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika, ki v zvezi z opravljanjem dejavnosti distributerja gradbenega proizvoda stori prekršek iz četrtega odstavka tega člena.

20. člen

(višina globe v hitrem postopku)

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

VI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

21. člen

(prehodne določbe)

- (1) Šteje se, da do izteka veljavnosti oziroma do preklica odločb o določitvi organov za ugotavljanje skladnosti, izdanih na podlagi prvega odstavka 12. člena Zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (Uradni list RS, št. 17/11) v zvezi z 28. členom Zakona o gradbenih proizvodih (Uradni list RS, št. 52/00 in 110/02 – ZGO-1), te odločbe veljajo kot odločbe za organe, pooblaščene za izvajanje nalog tretje stranke v postopku ocenjevanja in preverjanja nespremenljivosti lastnosti, izdane na podlagi 13. člena tega zakona.
- (2) Šteje se, da dovoljenja o določitvi organov za slovenska tehnična soglasja, izdana na podlagi 19. člena Zakona o gradbenih proizvodih (Uradni list RS, št. 52/00 in 110/02 – ZGO-1), veljajo do preklica kot dovoljenja, izdana na podlagi 8. člena tega zakona.
- (3) Gradbeni proizvodi, dani na trg v skladu z Zakonom o gradbenih proizvodih (Uradni list RS, št. 52/00 in 110/02 – ZGO-1) pred uveljavitvijo tega zakona, se štejejo kot skladni s tem zakonom.

- (4) Proizvajalci lahko pripravijo izjavo o lastnostih iz 5. člena tega zakona na podlagi certifikata o skladnosti ali izjave o skladnosti, izdanih na podlagi 25. člena Zakona o gradbenih proizvodih (Uradni list RS, št. 52/00 in 110/02 – ZGO-1) pred uveljavitvijo tega zakona.

22. člen

(prenehanje veljavnosti)

- (1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o gradbenih proizvodih (Uradni list RS, št. 52/00 in 110/02 – ZGO-1).
- (2) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati naslednji podzakonski predpisi:
- Pravilnik o bistvenih zahtevah za gradbene objekte, ki jih je treba upoštevati pri določitvi lastnosti gradbenih proizvodov (Uradni list RS, št. 9/01),
 - Pravilnik o potrjevanju skladnosti in označevanju gradbenih proizvodov (Uradni list RS, št. 54/01),
 - Odredba o seznamu standardov, katerih uporaba ustvari domnevo o skladnosti gradbenih proizvodov z zahtevami Zakona o gradbenih proizvodih (Uradni list RS, št. 32/13).

23. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Člen določi področje urejanja, ki je razdeljeno na dva osnovna dela.

V prvem delu zakon ureja tako imenovan nacionalni (»neharmonizirani«) del, ki zajema določitev zahtev za gradbene proizvode, za katere ni harmoniziranih (evropskih) tehničnih specifikacij. Ureja tudi določitev organa za slovenska tehnična soglasja in postopek izdaje slovenskih tehničnih soglasij.

Na področju urejanja gradbenih proizvodov, povezanem z Uredbo 305/2011/EU in na katerem veljajo harmonizirane evropske zahteve, zakon ureja določitev organa, ki je pristojen za prigrasitev organov za ocenjevanje in preverjanje nespremenljivosti lastnosti, določi postopek za določanje organov za ocenjevanje in preverjanje nespremenljivosti lastnosti ter določi organ za nadzor trga in kazenske sankcije.

K 2. členu:

Člen ureja postopek notifikacije na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov, ki je namenjen preprečevanju trgovinskih ovir pri vstopu proizvodov na tuje trge. Te ovire bi lahko nastale zaradi različnih zahtev tehničnih predpisov in standardov, ki jih sprejmejo države članice EU in Svetovne trgovinske organizacije. Naloga državnega organa, ki začne s pripravo dokumenta, je, da o tem obvesti Kontaktno točko, imenovano na podlagi Uredbe (ES) št. 764/2008, ta pa izvede postopek notifikacije po predpisanem postopku.

K 3. členu:

Člen se nanaša na neharmonizirano področje (nacionalne zahteve za proizvode, za katere ne obstaja harmonizirana evropska zakonodaja). V zvezi s tem Uredba (ES) št. 764/2008 določa postopek izvajanja nadzora v skladu z načelom medsebojnega priznavanja, ki je temeljni princip delovanja notranjega trga in pomeni, da se proizvod, ki se legalno da na trg ene države članice, lahko prodaja na trgu vsake druge države članice EU.

K 4. členu:

Zakon v tem členu kot merilo za določanje lastnosti v povezavi z bistvenimi značilnostmi gradbenega proizvoda, ki se nanašajo na osnovne zahteve za gradbene objekte, določi stanje tehnike. Ker se stanje tehnike najbolje odraža v veljavnih tehničnih standardih, pripravljenih za posamezna specifična področja, se ti vzamejo kot osnovni način za določanje lastnosti gradbenih proizvodov.

Kadar proizvajalec nima na voljo ustreznega standarda, se lahko odloči, da mu organ za slovenska tehnična soglasja izda slovensko tehnično soglasje za njegov proizvod. To je mogoče tudi v primeru, ko se lastnosti v povezavi z bistvenimi značilnostmi gradbenega proizvoda iz določenega standarda ne nanašajo na vse osnovne zahteve za gradbene objekte, ki so relevantne za določen namen vgradnje.

Zakon predvideva še tretji način, kako lahko proizvajalec dokaže, da lastnosti v povezavi z bistvenimi značilnostmi gradbenega proizvoda ustrezajo predvidenemu namenu vgradnje. To so javne specifikacije, ki so jih pripravila različna specializirana branžna združenja (npr. v okviru zbornic, strokovnih zavarovalniških združenj, kot npr. VdS, FM) in odražajo zadnje stanje tehnike in tehnologije.

Kadar se za določen proizvod naknadno objavi sklic na evropski harmonizirani standard, postane z datumom zaključka sočasne veljavnosti (ta datum je naveden na seznamu sklicev v Uradnem listu EU) to edini način za določanje lastnosti v povezavi z bistvenimi značilnostmi gradbenega proizvoda. V prehodnem obdobju, do datuma zaključka sočasne veljavnosti, pa lahko proizvajalec svoj proizvod da na trg po zahtevah tega člena.

K 5. členu:

Zakon navede vsebino izjave o lastnostih, s katero proizvajalec prevzame odgovornost za deklarirane lastnosti gradbenega proizvoda. Analogno 5. točki 6. člena Uredbe 305/2011/EU

proizvajalec navede tudi informacije o vsebnosti nevarnih snovi v gradbenem proizvodu. Pomembno za uporabnike je, da so informacije o proizvajalcu in pomembni podatki o proizvodu, kot so lastnosti, predviden namen uporabe, itd. navedeni tudi na proizvodu samem. Prav tako zakon zahteva, da so proizvodu priložena navodila in varnostne informacije v slovenskem jeziku.

Proizvajalec mora glede na pomembnost in namen uporabe proizvoda uporabiti ustrezen sistem za ocenjevanje in preverjanje nespremenljivosti lastnosti. Sistemi so opisani v prilogi V Uredbe 305/2011/EU, ministrstvo pa na spletni strani objavi sisteme za družine gradbenih proizvodov, kot izhajajo iz sklepov Evropske komisije.

Proizvajalec lahko odstopa od obveznosti priprave izjave o lastnostih, kadar so izpolnjeni pogoji iz 5. člena Uredbe 305/2011/EU (proizvodi, proizvedeni po naročilu ali na gradbišču za vgradnjo v zadevni objekt, ter v primeru tradicionalnega načina proizvodnje in za obnovo arhitekturno ali zgodovinsko zaščitenih objektov).

K 6. členu:

Člen navaja obveznosti drugih gospodarskih subjektov - pooblaščenih zastopnikov, uvoznikov in distributerjev proizvodov, za katere ni harmoniziranih tehničnih specifikacij.

K 7. členu:

Člen določa, da se za določanje organov, ki delujejo na področju gradbenih proizvodov, za katere ni harmoniziranih tehničnih specifikacij, smiselno uporabijo členi 12 do 14. Ti organi so določeni in delujejo samo na področju Republike Slovenije in za njih ne veljajo določbe glede priglasitve Evropski komisiji in državam članicam.

K 8. členu:

Člen ureja postopek določitve organa za slovenska tehnična soglasja. Navedene so zahteve, ki jih mora izpolnjevati vložnik in kakšna je vsebina vloge, ki jo vloži na ministrstvo. Če so izpolnjeni pogoji za določitev, minister izda dovoljenje za organ za slovenska tehnična soglasja. Predvidene so tudi zahteve glede trajnega izpolnjevanja zahtev in ukrepov, kadar pride do dvoma o pravilnosti delovanja organa. Prvi ukrep vtakem primeru je odločba, s katero minister organu naloži ukrepe in rok za odpravo nepravilnosti, drugi ukrep pa odločba o preklicu.

Ministrstvo podatke o organih za slovenska tehnična soglasja javno objavi na svojih spletnih straneh.

K 9. členu:

Člen ureja postopek podelitve slovenskega tehničnega soglasja. Podeli se na zahtevo proizvajalca. Urejene so naloge vložnika in organa v posameznih fazah v postopku podelitve, urejena sta tudi postopka za spremembo in razveljavitev slovenskega tehničnega soglasja.

K 10. členu:

Kadar je gradbeni proizvod zajet v evropskem harmoniziranem standardu, ki se objavi v Uradnem listu EU, je glede na Uredbo 305/2011/EU ta objava že zadostna podlaga za dajanje na trg. To je novost v primerjavi s starim zakonom, ko je ministrstvo moralo objaviti odredbo o seznamu standardov v Uradnem listu RS, šele po tem so se uporabniki (proizvajalci, priglašeni organi) lahko sklicevali nanje. V sistemu evropske standardizacije mora nacionalni organ za standardizacijo (v RS je to SIST), evropske standarde privzeti kot nacionalne (v RS kot slovenske standarde SIST). Predvidena je objava sklicev slovenskih standardov, ki privzemajo harmonizirane standarde, na spletni strani ministrstva.

K 11. členu:

Glede na zahtevo 4. točke 7. člena Uredbe 305/2011/EU je zahtevano, da proizvajalec zagotovi izjavo o lastnostih v slovenskem jeziku. Podobna zahteva se nanaša tudi na navodila in varnostne informacije iz 7. točke 11. člena Uredbe 305/2011/EU.

K 12. členu:

Pri določenih gradbenih proizvodih je glede na njihov pomen pri vgradnji v gradbene objekte potrebno v postopke ocenjevanja in preverjanja nespremenljivosti lastnosti (angl. kratica AVCP) vključiti tako imenovano »tretjo stranko« in s tem povečati zanesljivost lastnosti, ki jih

proizvajalec navede v izjavi o lastnostih. Ta člen določa zahteve za organe, pooblašcene za izvajanje nalog tretje stranke v postopkih AVCP.

Kadar je organ, pooblaščen za izvajanje nalog tretje stranke v postopkih AVCP, akreditiran v smislu in v skladu z Uredbo (ES) 765/2008, se šteje, da izpolnjuje zahteve 43. člena Uredbe 305/2011/EU.

K 13. členu:

Člen določa vlogo ministrstva kot organa, kamor mora bodoči organ AVCP vložiti vlogo za določitev. Določena je vsebina vloge. Če ministrstvo ugotovi, da so izpolnjene zahteve iz 43. Člena Uredbe 305/2011/EU, minister izda odločbo o določitvi organa, ki je časovno omejena ali do preklica.

K 14. členu:

Ta člen določa način za spremljanje trajnega izpolnjevanja zahtev za organe AVCP. Če se ugotovi, da organ ne izpolnjuje vseh zahtev za določitev, minister najprej izda odločbo, s katero naloži ukrepe in rok za odpravo nepravilnosti, v naslednji stopnji pa lahko tudi odločbo o razveljavitvi določitve.

K 15. členu:

Člen določa, da je priglasitveni organ v Republiki Sloveniji ministrstvo, pristojno za trg. O določitvi organa AVCP ministrstvo obvesti Evropsko komisijo in države članice Evropske unije.

Organ, določen za izvajanje nalog tretje stranke v postopkih AVCP začne delovati kot priglašeni organ šele, ko od Evropske komisije pridobi identifikacijsko številko.

K 16. členu:

Ta člen določa pristojnosti za inšpekcijski nadzor nad izvajanjem določb zakona in Uredbe 305/2011/EU. Pristojna sta inšpektorat, ki je pristojen za trg (Tržni inšpektorat Republike Slovenije) in inšpektorat, pristojen za kemikalije (Urad Republike Slovenije za kemikalije), za področje vsebnosti nevarnih snovi v gradbenih proizvodih.

Člen navaja tudi obseg pooblastil inšpektorjev.

K 17. členu:

Člen se nanaša na ukrepe, ki se nanašajo na formalne neskladnosti pri dajanju na trg gradbenih proizvodov.

K 18. členu:

Člen določa, kdo nosi stroške inšpekcijskega postopka.

K 19. členu:

Ta člen določa višino glob za gospodarske subjekte (proizvajalce, pooblašcene zastopnike, uvoznike in distributerje), kadar ravna v nasprotju z določbami, ki se nanašajo na njihovo dejavnost.

K 20. členu:

Člen omogoča, da se storilcu v hitrem postopku izreče globa, ki je višja od najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom. Določba je potrebna zaradi določb 52. člena Zakona o prekrških.

K 21. členu:

V prehodnih določbah se do izteka veljavnosti oziroma do preklica odločb o določitvi organov za ugotavljanje skladnosti, izdanih na podlagi Zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti v zvezi s starim Zakonom o gradbenih proizvodih, podaljša njihova veljavnost. Do takrat veljajo kot odločbe za organe, pooblašcene za izvajanje nalog tretje stranke v postopku ocenjevanja in preverjanja nespremenljivosti lastnosti.

Prav tako tudi dovoljenja za organe za slovenska tehnična soglasja, ki so bila izdana na podlagi Zakona o gradbenih proizvodih (Uradni list RS, št. 52/00 in 110/02 – ZGO-1), z uveljavitvijo tega zakona do preklica veljajo kot dovoljenja, izdana na podlagi tega zakona.

Šteje se, da se gradbeni proizvodi, dani na trg pred začetkom veljavnosti zakona, štejejo kot skladni s tem zakonom. Proizvajalci imajo možnost, da izjavo o lastnostih pripravijo na podlagi certifikata o skladnosti ali izjave o skladnosti, izdanih pred uveljavitvijo tega zakona.

K 22. členu:

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o gradbenih proizvodih (Uradni list RS, št. 52/00, 110/02 – ZGO-1) in podzakonski predpisi.

K 23. členu:

Člen ureja začetek veljavnosti zakona.